

శ్రీః
శ్రీమతే రామానుజాయ నమః
శ్రీమతే నిగమాంతమహాదేశికాయ నమః
ఓం నమో భగవతే వాసుదేవాయ

మహర్షి వేదవ్యాసప్రణీతం శ్రీమద్భాగవతమహాపురాణం

॥ ప్రథమస్కంధే ఏకాదశోఽధ్యాయః ॥

This document has been prepared by

Sunder Kidāmbi

with the blessings of

శ్రీ రంగరామానుజ మహాదేశికన్

His Holiness śrīmad āṇḍavan śrīraṅgam

శ్రీః

శ్రీమతే రామానుజాయ నమః

శ్రీమతే నిగమాంతమహాదేశికాయ నమః

ఓం నమో భగవతే వాసుదేవాయ

శ్రీమద్భాగవతమహాపురాణం

॥ ప్రథమస్కంధే ఏకాదశోఽధ్యాయః ॥

సూత ఉవాచ

ఆనర్తాన్ స ఉపవ్రజ్య స్వప్నాంజనపదాన్ స్వకాన్ |
దధౌ దరవరం తేషాం విషాదం శమయన్నివ ॥ 1 ॥

స ఉచ్చుకాశే ధవలోదరో దరో -

ఽప్యరుక్తమస్యాధరశోణశోణిమా |

దాధ్మాయమానః కరకంజసంపుటే

యథాబ్జషండే కలహంస ఉత్స్వనః ॥ 2 ॥

తముపశ్రుత్య నినదం జగద్భయభయావహం |

ప్రత్యుద్యయుః ప్రజాః సర్వా భర్తృదర్శనలాలసాః ॥ 3 ॥

తత్రోపనీతబలయో రవేర్ద్విపమివాదృతాః |

ఆత్మారామం పూర్ణకామం నిజలాభేన నిత్యదా ॥ 4 ॥

ప్రీత్యుత్ఫుల్లముఖాః ప్రోచుర్వర్ణగద్గదయా గిరా |

పితరం సర్వసుహృదమవితారమివార్భకాః ॥ 5 ॥

నతాః స్మ తే నాథ సదాంఘ్రిపంకజం

విరించవైరించ్యసురేంద్రవందితం |

పరాయణం క్షేమమిహేచ్ఛతాం పరం

న యత్ర కాలః ప్రభవేత్ పరః ప్రభుః ॥ 6 ॥

భవాయ నస్త్యం భవ విశ్వభావన
 త్వమేవ మాతాథ సుహృత్పతిః పితా |
 త్వం సద్గురుర్నః పరమం చ దైవతం
 యస్యానువృత్త్యా కృతినో బభూవిమ || 7 ||

అహో సనాథా భవతా స్మ యద్వయం
 త్రైవిష్టపానామపి దూరదర్శనం |
 ప్రేమస్మితస్నిగ్ధనిరీక్షణాననం
 పశ్యేమ రూపం తవ సర్వసాభగం || 8 ||

యర్హ్యంబుజాక్షాపససార భో భవాన్
 కురూన్ మధూన్ వాథ సుహృద్దిదృక్షయా |
 తత్రాబ్ధకోటిప్రతిమః క్షణో భవేద్
 రవిం వినాక్ష్ణోరివ నస్తవాచ్యుత || 9 ||

ఇతి చోదీరితా వాచః ప్రజానాం భక్తవత్సలః |
 శృణ్వానోఽనుగ్రహం దృష్ట్వా వితన్వన్ ప్రావిశత్పురీం || 10 ||

మధుభోజదశార్థార్థకుకురాంధకవృష్టిభిః |
 ఆత్మతుల్యబలైర్గుప్తాం నాగైర్భోగవతీమివ || 11 ||

సర్వర్తుసర్వవిభవపుణ్యవృక్షలతాశ్రమైః |
 ఉద్యానోపవనారామైర్వృతపద్మాకరశ్రియం || 12 ||

గోపురద్వారమార్గేషు కృతకౌతుకతోరణాం |
 చిత్రధ్వజపతాకాగ్రైరంతః ప్రతిహతాతపాం || 13 ||

సమూర్జితమహామార్గరథ్యాపణకచత్వరాం |
 సిక్తాం గంధజలైర్గుప్తాం ఫలపుష్పాక్షతాంకురైః || 14 ||

ద్వారి ద్వారి గృహాణాం చ దధ్యక్షతఫలేక్షుభిః |
అలంకృతాం పూర్ణకుంభైర్బలిభిర్ధూపదీపకైః || 15 ||

నిశమ్య ప్రేష్ఠమాయాంతం వసుదేవో మహామనాః |
అక్రూరశోఽగ్రనేనశ్చ రామశ్చాద్భుతవిక్రమః || 16 ||

ప్రద్యుమ్నశ్చారుదేష్ఠశ్చ సాంబో జాంబవతీసుతః |
ప్రహర్షవేగోఽచ్యుతశతయనాసనభోజనాః || 17 ||

వారణేంద్రం పురస్కృత్య బ్రాహ్మణైః ససుమంగలైః |
శంఖతూర్యనినాదేన బ్రహ్మఘోషేణ చాదృతాః |
ప్రత్యుజ్జగ్మూ రథైర్హస్తైః ప్రణయాగతసాధ్వసాః || 18 ||

వారముఖ్యాశ్చ శతశో యానైస్తద్దర్శనోత్సుకాః |
లసత్కుండలనిర్భాతకపోలవదనశ్రియః || 19 ||

నటనర్తకగంధర్వాః సూతమాగధవందినః |
గాయంతి చోత్తమశ్లోకచరితాన్యద్భుతాని చ || 20 ||

భగవాంస్తత్ర బంధూనాం పౌరాణామనువర్తినాం |
యథావిధ్యుపసంగమ్య సర్వేషాం మానమాదధే || 21 ||

ప్రహ్వభివాదనాశ్లేషకరస్పర్శస్మితేక్షణైః |
ఆశ్వాస్య చాశ్వపాకేభ్యో వరైశ్చాభిమతైర్విభుః || 22 ||

స్వయం చ గురుభిర్విష్టైః సదారైః స్థవిరైరపి |
ఆశీర్భిర్యజ్యమానోఽన్యైర్వందిభిశ్చావిశత్పురం || 23 ||

రాజమార్గం గతే కృష్ణే ద్వారకాయాః కులస్త్రియః |
హర్ష్యాణ్యారురుహుర్విప్ర తదీక్షణమహోత్సవాః || 24 ||

నిత్యం నిరీక్షమాణానాం యదపి ద్వారకౌకసాం ।
నైవ తృప్యంతి హి దృశః శ్రియో ధామాంగమచ్యుతం ॥ 25 ॥

శ్రియో నివాసో యస్యోరః పానపాత్రం ముఖం దృశాం ।
బాహవో లోకపాలానాం సారంగాణాం పదాంబుజం ॥ 26 ॥

సితాతపత్రవ్యజనైరుపస్కృతః
ప్రసూనవర్షైరభివర్షితః పథి ।
పిశంగవాసా వనమాలయా బభౌ
ఘనో యథార్కోడుపచాపవైద్యుతైః ॥ 27 ॥

ప్రవిష్టస్తు గృహం పిత్రోః పరిష్వక్తః స్వమాతృభిః ।
వవందే శిరసా సప్త దేవకీప్రముఖా ముదా ॥ 28 ॥

తాః పుత్రమంకమారోప్య స్నేహస్నుతపయోధరాః ।
హర్షవిహ్వలితాత్మానః సిషిచుర్నేత్రజైర్జలైః ॥ 29 ॥

అథావిశత్ స్వభవనం సర్వకామమనుత్తమం ।
ప్రాసాదా యత్ర పత్నీనాం సహస్రాణి చ షోడశ ॥ 30 ॥

పత్యుః పతిం ప్రోష్య గృహానుపాగతం
విలోక్య సంజాతమనోమహోత్సవాః ।
ఉత్తస్థురారాత్ సహసాఽఽసనాశయాత్
సాకం వ్రతైర్వ్యడితలోచనాననాః ॥ 31 ॥

తమాతృజైర్దృష్టిభిరంతరాత్మనా
దురంతభావాః పరిరేభిరే పతిం ।
నిరుద్ధమప్యాస్త్రవదంబు నేత్రయో -
ర్విలజ్జతీనాం భృగువర్య వైక్లవాత్ ॥ 32 ॥

యద్యప్యసౌ పార్శ్వగతో రహోగత -

స్తథాపి తస్యాంఘ్రియుగం నవం నవం ।

పదే పదే కా విరమేత తత్పదా -

చ్ఛలాపి యచ్ఛీర్న జహాతి కర్ణిచిత్ ॥ 33 ॥

ఏవం నృపాణాం క్షితిభారజన్మనా -

మక్షౌహిణీభిః పరివృత్తతేజసాం ।

విధాయ వైరం శ్వసనో యథానలం

మిథో వధేనోపరతో నిరాయుధః ॥ 34 ॥

స ఏష నరలోకేఽస్మిన్నవతీర్ణః స్వమాయయా ।

రేమే స్తీరత్నకూటస్థో భగవాన్ ప్రాకృతో యథా ॥ 35 ॥

ఉద్ధామభావపిశునామలవల్లుహాస -

వ్రీడావలోకనిహతో మదనోఽపి యాసాం ।

సమ్ముహ్య చాపమజహాత్ప్రమదోత్తమాస్తా

యస్యేంద్రియం విమథితుం కుహకైర్న శేకుః ॥ 36 ॥

తమయం మన్యతే లోకో హ్యసంగమపి సంగినం ।

ఆత్మైపమ్యేన మనుజం వ్యాప్యణ్వానం యతోఽబుధః ॥ 37 ॥

ఏతదీశనమీశస్య ప్రకృతిస్థోఽపి తద్గుణైః ।

న యుజ్యతే సదాఽత్మస్థైర్యథా బుద్ధిస్తదాశ్రయా ॥ 38 ॥

తం మేనిరేఽబలా మూఢాః స్త్రైణం చానువ్రతం రహాః ।

అప్రమాణవిదో భర్తురీశ్వరం మతయో యథా ॥ 39 ॥

॥ ఇతి శ్రీమద్భాగవతే మహాపురాణే పారమహంస్యాం సంహితాయాం

ప్రథమస్కంధే నైమిషీయోపాఖ్యానే శ్రీకృష్ణద్వారకాప్రవేశో నామ ఏకాదశోఽధ్యాయః ॥